

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

Н.М. Стефанишин

ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

***для підготовки до семінарських занять та забезпечення
самостійної роботи магістрантів 2-го курсу заочної форми навчання***

Івано-Франківськ, 2024

ББК 67.9 (4УКР)310

С 20

Затверджено на засіданні кафедри цивільного права навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (протокол №1 від 28 серпня 2024 року).

Затверджено на засіданні Науково-методичної ради навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (протокол №1 від 27 вересня 2024 року).

Рекомендовано до електронного видання Рішенням Вченої ради навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол №2 від 27 вересня 2024 року).

Рецензенти:

Схаб-Бучинська Тетяна Ярославівна

кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри цивільного права навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені В.Стефаника

Сигидин Мар'яна Михайлівна

кандидатка юридичних наук, доцентка кафедри цивільного права навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені В.Стефаника

С 20 Стефанишин Н.М. Захист прав інтелектуальної власності. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять та забезпечення самостійної роботи магістрантів 2-го курсу заочної форми навчання. Івано-Франківськ: Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2024. 34с.

Методичні вказівки розроблені на основі навчального плану Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника і призначені для підготовки до семінарських занять та забезпечення самостійної роботи з навчальної дисципліни «Захист прав інтелектуальної власності», підготовки до здачі заліку. У посібнику викладені завдання до семінарських занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Захист прав інтелектуальної власності», які включають короткі методичні рекомендації, що полегшать підготовку до занять, переліки питань, які виносяться на обговорення на занятті, контрольних питань для перевірки знань, практичних завдань. Методична розробка призначена для студентів, аспірантів, викладачів.

ББК 67.9 (4УКР)310

© Стефанишин Н. М., 2024

© Прикарпатський

національний університет імені

Василя Стефаника, 2024

ЗМІСТ

<i>ПЕРЕДМОВА</i>	4
<i>ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</i>	6
<i>ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ</i>	10
<i>ТЕМА №1.</i> Загальні положення щодо захисту прав інтелектуальної власності.....	10
<i>ТЕМА №5.</i> Захист авторських та суміжних прав.....	12
<i>САМОСТІЙНА РОБОТА</i>	16
Завдання для контролю самостійної роботи магістрантів з Змістового модуля 1. Науково-теоретичні, законодавчі та юридично-прикладні положення щодо питань захисту прав інтелектуальної власності (Тема1, Тема2, Тема3, Тема4, Теми5).....	16
Завдання для контролю самостійної роботи магістрантів з Змістового модуля 2. Особливості захисту прав інтелектуальної власності щодо окремих видів спорів у сфері прав інтелектуальної власності. (Тема6, Тема7, Тема8, Тема9,).....	22

ПЕРЕДМОВА

Поряд з людською творчістю і винахідливістю інтелектуальна власність всюди навколо нас. Кожний продукт або послуга, які ми вживаємо або отримуємо у повсякденному житті – це результат інтелектуальної, творчої діяльності людини. Сьогодні все більше зростає розуміння того, що трансформація науково-технічних розробок в інноваційний продукт, придатний для виробництва і ринку, чи не найважчий етап у ланцюзі, який пов'язує розробника зі споживачем, а тому, належна охорона суб'єктивних прав суб'єктів права інтелектуальної власності на належні ним об'єкти права інтелектуальної власності визнається в усьому світі невід'ємним елементом ринкових відносин. Окрім того, стрімкий розвиток науково-технічного прогресу, ІТ та інформаційних технологій сприяє не тільки удосконаленню змісту відомих нам об'єктів права інтелектуальної власності, а появі нових об'єктів інтелектуальної власності, що, вже сьогодні, активно використовуються для забезпечення чи підтримання життєдіяльності людини. Так, удосконалення нанотехнологій, поява штучного інтелекту тощо викликають інтерес у суспільстві щодо їх впровадження у будь-яку сферу суспільного життя, що потребує їх належного правового закріплення та правового регулювання. Тому, з врахуванням вище наведеного, вважаю, що навчальна дисципліна «Захист прав інтелектуальної власності» є актуальною, потрібною та цікавою для сучасного студента – юриста. Завдяки оволодінню студентом відповідних загальних та спеціальних компетентностей в процесі вивчення даної дисципліни студент отримає не лише теоретичні знання, а й практичні навички, що дозволять йому самореалізуватися в майбутньому, як правнику.

Програма вивчення навчальної дисципліни «Захист прав інтелектуальної власності» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки магістра.

Предметом навчальної дисципліни охоплюється вивчення теоретичних засад формування законодавчої бази щодо захисту прав у сфері інтелектуальної власності, аналіз колізій та прогалин чинного законодавства, дослідження судової практики та правової практики загалом з питань захисту прав інтелектуальної власності.

Метою викладання навчальної дисципліни «Захист прав інтелектуальної власності» є опанування теоретичних та практичних проблем захисту прав у сфері інтелектуальної власності та вивчення правового регулювання і позицій судової практики щодо процесуальних особливостей захисту прав інтелектуальної власності.

Основними цілями вивчення дисципліни «Захист прав інтелектуальної власності» є науковий аналіз джерел регулювання суспільних відносин, що виникають у сфері інтелектуальної власності, формування умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі захисту прав інтелектуальної власності, а також, правильного застосування норм цивільного законодавства.

Завдання навчальної дисципліни «Захист прав інтелектуальної власності» ставляться та виконуються крізь призму програмних компетентностей та результатів навчання, що відображені у Силабусі даної навчальної дисципліни.

Окрім лекційних та семінарських занять важливим елементом навчального процесу, сьогодні, є самостійна робота здобувачів. Самостійна робота – це форма організації навчального процесу за принципом єдності навчальної (аудиторної) та самостійної (поза аудиторної) діяльності студентів, при якій заплановані завдання виконуються студентом під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Самостійна робота

здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять перевіряється та оцінюється викладачем в обов'язковому порядку.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Науково-теоретичні, законодавчі та юридично-прикладні положення щодо питань захисту прав інтелектуальної власності.

Тема 1. Загальні положення щодо захисту прав інтелектуальної власності.

Поняття та правова природа захисту прав інтелектуальної власності та правової охорони інтелектуальної власності.

Спори у сфері інтелектуальної власності: поняття, види.

Особливості суб'єктного складу розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.

Форми захисту прав інтелектуальної власності: поняття, види та їх правова характеристика.

Способи захисту прав інтелектуальної власності: загальні способи захисту, спеціальні способи захисту.

Тема 2. Судовий захист прав інтелектуальної власності. Підвідомчість та підсудність справ щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.

Загально-теоретична характеристика захисту прав інтелектуальної власності в судах.

Загальні положення щодо підвідомчості розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.

Цивільна юрисдикція щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.

Підвідомчість справ щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності в порядку господарського судочинства.

Підвідомчість щодо розгляду справ у сфері інтелектуальної власності в порядку адміністративного судочинства.

Підсудність щодо розгляду судових справ щодо захисту прав інтелектуальної власності: загальні положення.

Підсудність справ в порядку окремих видів судочинства: цивільне судочинство; господарське судочинство; адміністративне судочинство.

Тема 3. Докази та доказування у справах щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.

Види доказів у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності. Предмет доказування у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності.

Обов'язок доказування.

Належність та допустимість доказів, достовірність та достатність доказів у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності.

Особливості доказування у справах щодо захисту авторських прав.

Особливості доказування у справах щодо захисту суміжних прав.

Особливості доказування у справах щодо захисту права промислової власності.

Особливості доказування у справах щодо захисту прав на торговельну марку, комерційне найменування, права на зазначення місця походження товару.

Тема 4. Забезпечення доказів та забезпечення позову у судах у справах щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.

Поняття, мета та види запобіжних заходів при розгляді спорів у сфері інтелектуальної власності. Особливості вжиття запобіжних заходів в господарському судочинстві у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності. Підстави припинення запобіжних заходів у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності.

Забезпечення доказів в цивільному судочинстві у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності. Види та мета забезпечення доказів, порядок розгляду питання щодо забезпечення доказів, щодо скасування забезпечення доказів.

Поняття, мета та види заходів забезпечення позову при розгляді спорів у сфері інтелектуальної власності. Особливості забезпечення позову в цивільному та господарському судочинстві у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності.

Тема 5. Адміністративний порядок захисту прав інтелектуальної власності.

Поняття захисту прав інтелектуальної власності в адміністративному порядку. Система органів держави адміністративного порядку захисту прав інтелектуальної власності та їх повноваження.

Адміністративні процедури захисту прав інтелектуальної власності.

Адміністративні процедури захисту прав інтелектуальної власності на митному кордоні України.

Змістовий модуль 2. Особливості захисту прав інтелектуальної власності щодо окремих видів спорів у сфері прав інтелектуальної власності.

Тема 6. Захист авторських та суміжних прав.

Об'єкти авторського права та суміжних прав, що підлягають правовій охороні.

Подання позову щодо захисту авторських або суміжних прав. Форма і зміст позовної заяви. Предмет та підстави позову. Способи захисту авторських та суміжних прав. Суб'єктний склад процесуальних правовідносин у справах щодо захисту авторських та суміжних прав.

Підсудність у справах щодо захисту авторських та суміжних прав.

Предмет доказування, засоби доказування у справах щодо захисту авторських та суміжних прав. Обов'язок доказування вимог та заперечень сторін.

Особливості судового розгляду спорів щодо захисту авторських та суміжних прав. Особливості оскарження рішень судів у справах щодо захисту авторських та суміжних прав.

Захист авторських та суміжних прав в адміністративному порядку.

Тема 7. Особливості судового захисту прав інтелектуальної власності, що пов'язані із захистом таких прав на правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг (торговельних марок, комерційних найменувань, географічних зазначень).

Умови надання правової охорони знакам для товарів і послуг, комерційним найменуванням та географічним зазначенням.

Подання позову щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування та географічні зазначення. Форма і зміст позовної заяви. Предмет та підстави

позову. Способи захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування та географічні зазначення. Види позовів у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування та географічні зазначення.

Суб'єктний склад процесуальних правовідносин у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування та географічні зазначення. Підвідомчість та підсудність у цій категорії справ.

Предмет доказування, засоби доказування у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування та географічні зазначення. Обов'язок доказування вимог та заперечень сторін.

Особливості судового розгляду спорів щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування та географічні зазначення. Особливості оскарження рішень судів у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування та географічні зазначення.

Особливості захисту прав інтелектуальної власності на правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту в адміністративному порядку.

Тема 8. Захист прав інтелектуальної власності на об'єкти промислової власності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки).

Подання позову щодо захисту прав на об'єкти промислової власності. Форма і зміст позовної заяви. Предмет та підстави позову. Способи захисту прав на об'єкти промислової власності. Види позовів у справах щодо захисту прав на об'єкти промислової власності.

Суб'єктний склад процесуальних правовідносин у справах щодо захисту прав на об'єкти промислової власності. Підвідомчість та підсудність у цій категорії справ. Предмет доказування, засоби доказування у справах щодо захисту прав на об'єкти промислової власності. Обов'язок доказування вимог та заперечень сторін.

Особливості судового розгляду спорів щодо захисту прав на об'єкти промислової власності. Особливості оскарження рішень судів у справах щодо захисту прав на об'єкти промислової власності.

Особливості розгляду спорів щодо захисту прав інтелектуальної власності у відносинах економічної конкуренції та адміністративному порядку.

Тема 9. Особливості судового захисту прав інтелектуальної власності на нетрадиційні об'єкти прав інтелектуальної власності (селекційні досягнення, наукові відкриття, ТІМ, раціоналізаторські пропозиції, комерційні таємниці).

Умови надання правової охорони нетрадиційним об'єктам інтелектуальної власності (селекційні досягнення, наукові відкриття, ТІМ, раціоналізаторські пропозиції, комерційні таємниці).

Подання позову щодо захисту прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Форма і зміст позовної заяви. Предмет та підстави позову. Способи захисту прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Види позовів у справах щодо захисту прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.

Суб'єктний склад процесуальних правовідносин у справах щодо захисту прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Підвідомчість та підсудність у цій категорії

справ. Предмет доказування, засоби доказування у справах щодо захисту прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Обов'язок доказування вимог та заперечень сторін.

Особливості судового розгляду спорів щодо захисту прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Особливості оскарження рішень судів у справах щодо захисту прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.

Захист прав інтелектуальної власності на нетрадиційні об'єкти прав інтелектуальної власності в адміністративному порядку.

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

Тема 1. Загальні положення щодо судового захисту прав інтелектуальної власності. (2 год.)

Методичні рекомендації: в процесі підготовки теми студенти повинні шляхом окреслення відповідних ознак визначити поняття спору у сфері інтелектуальної власності, навести класифікацію таких спорів. Звернути увагу на особливості суб'єктного складу спорів у сфері інтелектуальної власності, окреслити коло об'єктів таких спорів.

Окрім того, магістри повинні дослідити юрисдикційний і неюрисдикційний порядок захисту прав у сфері інтелектуальної власності. Проаналізувавши правову практику визначити переваги та недоліки юрисдикційного та неюрисдикційного порядку захисту прав у сфері інтелектуальної власності. Також, студентам потрібно окреслити різновиди неюрисдикційної форми захисту прав інтелектуальної власності.

В процесі підготовки до семінарських занять, магістрам необхідно визначити й способи захисту прав інтелектуальної власності, при цьому, відокремлюючи загальні способи захисту від спеціальних способів захисту.

Питання для обговорення:

1. Спори у сфері інтелектуальної власності: поняття, види.
2. Джерела правового регулювання щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності. Роль судової практики у вирішенні спорів у сфері інтелектуальної власності.
3. Особливості суб'єктного складу розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.
4. Юрисдикційний і неюрисдикційний порядок захисту прав у сфері інтелектуальної власності.
5. Способи захисту прав інтелектуальної власності: загальні способи захисту, спеціальні способи захисту.

Практичні завдання:

1. Складіть розгорнуту схему видів спорів у сфері інтелектуальної власності.
2. Визначіть види та форми захисту інтелектуальної власності.
3. Зобразіть схематично загальні та спеціально-правові способи захисту прав інтелектуальної власності.
4. Цивільно-правовий захист прав інтелектуальної власності.
5. Окресліть правові проблеми, які виникають під час захисту прав інтелектуальної власності, сьогодні, в Україні.

Тестові завдання:

1. Захоплення доменних імен в глобальній електронній мережі отримало назву:
  - А. копірайт
  - Б. кіберсквотинг
  - С. ліцензування
2. Незаконне, таємне або силове вилучення інформації, застосування якої приносить економічні вигоди – це:
  - А. рейдерство
  - В. промисловий шпіонаж

- С. конкурентна розвідка
3. «Зворотна інженерія» – це:
- А. один із правомірних способів отримання комерційної таємниці, який полягає у придбанні та детальному дослідженні виробу конкурентів
  - В. встановлення раніше невідомих об'єктивно існуючих закономірностей, властивостей та явищ матеріального світу
  - С. нові для підприємства пропозиції, що передбачають створення або заміну конструкції виробів, технологій виробництва
4. Установчі документи суб'єкта господарювання:
- А. є комерційною таємницею
  - В. є державною таємницею
  - С. відкриті для всіх користувачів
5. Незаконне присвоєння особою авторства на твір – це:
- А. піратство
  - В. плагіат
  - С. патентування
6. Які із зазначених дій не порушують права інтелектуальної власності:
- А. подарувати куплений CD-диск іншій особі
  - В. передати копію купленого CD-диску іншій особі
  - С. надіслати електронною поштою файл у форматі MP3 іншій особі
7. Інтелектуальні продукти, виготовлені або розповсюджені з порушеннями прав інтелектуальної власності, називають:
- А. контрабандні
  - В. контрафактні
  - С. копірайтні
8. Яка дія визнаватиметься порушенням патенту:
- А. використання винаходу за надзвичайних обставин
  - В. використання винаходу з науковою метою або в порядку експерименту, якщо це не спрямовано на одержання прибутку
  - С. використання винаходу з метою модифікації за умови повідомлення автора
9. Сукупність заходів, спрямованих на запобігання порушенням прав інтелектуальної власності, є:
- А. охороною інтелектуальної власності
  - В. захистом інтелектуальної власності
  - С. управлінням інтелектуальною власністю
10. Охороною прав інтелектуальної власності займаються:
- А. правоохоронні органи
  - В. судові та адміністративні органи
  - С. патентні органи
11. Спеціальний порядок захисту прав інтелектуальної власності здійснюється в:
- А. органах служби безпеки
  - В. органах внутрішніх справ
  - С. органах митної служби

Перелік рекомендованих джерел:**Нормативно-правові акти**

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
4. Господарський процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

Література

1. Дідук А., Юровська Г. «Охоронюваний законом інтерес» щодо конфіденційної інформації (комерційної таємниці та ноу-хау). Теорія і практика інтелектуальної власності. 2019. № 4. С. 15-22.
2. Зеров К. Судова заборона як спосіб захисту авторського права. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2019. № 1. С. 40-49.
3. Кириленко А. Перспективи створення Багатостороннього інвестиційного суду та потенційний вплив цієї інституції на національну систему правової системи охорони та захисту прав інтелектуальної власності. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2019. № 3. С. 65-77.
4. Гумега О. Судовий захист прав інтелектуальної власності в Україні як один із принципів цивільного права. // Теорія і практики інтелектуальної власності. 2020. № 6 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.inprojournal.org/wp-content/uploads/2016/11/Gumega-216.pdf>
5. Захист прав інтелектуальної власності в судовому порядку: аналітичний звіт, підготовлений Комітетом з інтелектуальної власності Європейської Бізнес Асоціації. 2015 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.eba.com.ua/files/Lobbying/Judicial_Protection_IPR_Ukr_04_2008.pdf
6. Коротун О. М. Захист прав інтелектуальної власності: сучасний стан розвитку процесуального законодавства. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://pyuv.onua.edu.ua/index.php/pyuv/article/view/329>
7. Гумега О. Захист прав інтелектуальної власності в Україні: пошук шляхів удосконалення. // Теорія і практики інтелектуальної власності. 2019. № 4 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://ndiiv.org.ua/Files2/2014_6/15.pdf
8. Коваль М. Вищий суд з питань інтелектуальної власності: процес створення триває. Юридична газета. 02.07.2018. № 27–28 (629–630).
9. Криволапчук В., Филь С. Захист прав інтелектуальної власності Національною поліцією та МВС України. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2019. № 4. С. 39-47.

Тема 5. Захист авторських та суміжних прав.**(2 год.)**

Методичні рекомендації: в процесі підготовки теми магістрам необхідно окреслити особливості захисту авторських та суміжних прав. Дослідити питання пов'язане з процедурою подачі позову щодо захисту авторських та суміжних прав, правильністю визначення предмету позовних вимог, підстав подання позову. З'ясувати питання пов'язане з

формою позовної заяви та правильністю її оформлення відповідно до вимог чинного законодавства України.

Студентам необхідно вивчити особливості досудового розгляду даної категорії справ. Визначити питання пов'язане із способами захисту авторських та суміжних прав, суб'єктивним складом процесуальних правовідносин у таких справах.

Особливу увагу звернути на судовому розгляді справ пов'язаних із захистом авторських та суміжних прав, а також, питання оскарження рішень судів у справах щодо захисту авторських та суміжних прав та порядок такого оскарження.

Питання для обговорення:

1. Об'єкти авторського права та суміжних прав, що підлягають правовій охороні.
2. Подання позову щодо захисту авторських або суміжних прав. Форма і зміст позовної заяви. Предмет та підстави позову.
3. Способи захисту авторських та суміжних прав. Суб'єктивний склад процесуальних правовідносин у справах щодо захисту авторських та суміжних прав.
4. Підсудність у справах щодо захисту авторських та суміжних прав.
5. Предмет доказування, засоби доказування у справах щодо захисту авторських та суміжних прав. Обов'язок доказування вимог та заперечень сторін.
6. Особливості судового розгляду спорів щодо захисту авторських та суміжних прав.
7. Особливості оскарження рішень судів у справах щодо захисту авторських та суміжних прав.

Практичні завдання:

1. Складіть позовну заяву про захист права автора на курсову роботу.
2. Складіть позовну заяву про визнання авторського договору недійсним.

Задачі:

Задача 1

У вітальній новорічній листівці, розісланій однією з політичних партій у м. Львові було використано намальоване житомирським митцем Іллею Строяговським зображення київської «йолки». Про дану листівку автор малюнку дізнався із соціальних мереж. На своїй сторінці у мережі Facebook Стронговський дозволив некомерційне використання малюнку користувачами «для себе», але 19 грудня заборонив будь-яке використання малюнку.

1. Чи правомірно було використано малюнок?
2. Чи порушені цією партією якісь права автора?

Задача 2

У 2016 році видавництво «Преміум друк» опублікувало навчальний посібник «Інноваційна діяльність» авторів Несика А.Ф. та Підвального С.М. У 2018 році видавництво «Люкс +» перекидало посібник згідно з договором, укладеним тільки з одним із двох авторів – Підвальним С.М. «Преміум друк» подав позов до суду про визнання договору з «Люкс +» недійсним, вилучення контрафактних примірників твору і відшкодування шкода за порушення авторських прав.

1. Чи правомірні вимоги «Преміум друк»?
2. Яке рішення має прийняти суд?

Задача 3

До 40 річчя російського державного підприємства «Державний лазерний полігон

«РАЙДУГА» видавництвом «ВІТ – прінт» було видано книгу. У книзі було використано фотографії з видами природи околиць міста. Колишній працівник підприємства «РАЙДУГА» Сорокін О. помітив, що деякі фотографії схожі на його власні фото. При детальному розгляді він помітив, що на одній з фотографій присутній «водяний знак» сайту Сорокіна <http://www.electrosad.ru>. Фотографії О. Сорокіна були розміщені на його власному сайті в розділі «Мої шпалери та фото» та доступні для скачування. У переліку авторів книги, ім'я Сорокіна не згадане, а 38 автором фотографій значиться Хромов А.В.

1. Чи може Сорокін довести, що його права порушені, якщо так, то які і яким чином?

Задача 4

Фотограф Сергій Степаненко у одному з підземних переходів м. Харкова помітив рекламу "Ломбард ЗАТ "Грантполіс і компанія". Рекламний плакат містив фотографію нічного м. Харків, подібну до фото зробленого Степаненком, Замовником реклами значився "Ломбард ЗАТ Грантполіс і компанія", виконавець – невідомий.

1. Чи правомірна така ситуація?

2. Хто повинен понести відповідальність, яку і чому?

Задача 5

Композитор Музиченко В.В, та поет Плетньов О.А. створили декілька пісень, які були виконані в концертному залі. Видавництво «Полісся-Прес» звернулося до авторів з пропозицією про видання цих пісень.

1. З ким із авторів повинен бути укладений цей договір, якщо видавництво має намір водночас видати ноти з текстом, а також ноти і текст окремо?

Задача 6

Підприємство швидкого харчування замовило рекламній фірмі «Креатив» рекламний ролик. У ролику було використано кадр з фільму «Операція И та інші пригоди Шурика» «Хто не працює, той їсть. Учись студент». Автори ролику не отримували згоди авторів фільму на використання уривку, мотивуючи це тим, що використовувався не весь фільм, а лише кадр з однією фразою.

1. Чи правильно вчинили розробники реклами? Відповідь обґрунтуйте.

Задача 7

Продюсерська компанія «Форвард-фільм», власник виключних прав на серіал «Вулиці розбитих ліхтарів», звернулася до суду з позовом про порушення авторських прав виробником серіалу «Опера» (ТОВ «Фенікс-фільм»), заявивши, що «Феніксфільм» порушив виключні права позивача, так як серіал «Опера» є переробкою серіалу «Вулиці розбитих ліхтарів» і для його створення необхідно було отримати дозвіл «Форвард-фільм». До того ж у серіалі присутні ті ж актори і їх герої, що і в «Вулицях розбитих ліхтарів». Відповідач заявив, що заключив договір зі сценаристом, який і створив сценарій серіалу «Опера», що є новим і оригінальним твором.

1. Чи є порушником «Фенікс-фільм»? Відповідь обґрунтуйте.

Задача 8

Працівник теплокомуненерго Світлячков М. для полегшення власної роботи у робочий час на робочому комп'ютері створив базу даних платників та боржників. Після того, ж керівництво дізналося про існування такої бази, Світлячков М. видалив її з робочого комп'ютера та відмовився надати її керівництву підприємства для використання іншими працівниками, мотивуючи це тим, що створив її за власним бажанням і ініціативою, тому не зобов'язаний надавати результати своєї праці іншим працівникам.

1. Чи правомірно вчинив працівник?

2. Чи повинен він передати базу даних?

Перелік рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
4. Господарський процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

Література

1. Коноваленко В. Компенсація за порушення авторського права і суміжних прав. Чи є світло в кінці тунелю? // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-avtorske-pravo/kompensaciya-za-porushennya-avtorskogo-prava-i-sumizhnih-prav-chi-e-svitlo-v-kinci-tunelyu.html>
2. Калениченко П. А. Проблеми охорони авторського і суміжних прав у мережі інтернет // Часопис Київського університету права. Київ. 2019. № 2. С.192-199.
3. Люка А. Уніфікація режиму охорони авторського права і суміжних прав у рамках Європейського Союзу / А. Люка // Авторське право і суміжні права. Європейський досвід. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2021. С. 6-15.
4. Петренко П. Роль суду ЄС у правовому регулюванні захисту авторського права і суміжних прав у європейському союзі. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15> <http://www.spilnota.org.ua/ua/article/id-1112/>
5. Рудник Т.В. Відповідальність за порушення авторського права // Часопис Київського університету права. Київ. 2020. № 2. С.248-251.
6. Сенік С.В., Лемик Р.Я. Цивільне процесуальне право: навч. посібник / С.В.Сенік, Р.Я.Лемик. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 424 с.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Завдання для контролю самостійної роботи магістрантів з Змістового модуля 1. Науково-теоретичні, законодавчі та юридично-прикладні положення щодо питань захисту прав інтелектуальної власності (Тема1, Тема2, Тема3, Тема4, Тема5)

(42 год)

Методичні рекомендації: в процесі підготовки Теми 1 здобувачі повинні шляхом окреслення відповідних ознак визначити поняття спору у сфері інтелектуальної власності, навести класифікацію таких спорів. Звернути увагу на особливості суб'єктного складу спорів у сфері інтелектуальної власності, окреслити коло об'єктів таких спорів. Окрім того, магістранти повинні дослідити юрисдикційний і неюрисдикційний порядок захисту прав у сфері інтелектуальної власності. Способи захисту прав інтелектуальної власності, при цьому, відокремлюючи загальні способи захисту від спеціальних способів захисту. Здобувачі повинні проаналізувати правові прецеденти, що мали місце в історії захисту права інтелектуальної власності. Визначити можливість та необхідність захисту прав інтелектуальної власності в міжнародних судах. Окреслити перспективу адаптації законодавства України у сфері права інтелектуальної власності до законодавства Європейського Союзу; в процесі підготовки Теми 2 необхідно дослідити питання підвідомчості розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності, юрисдикційний та неюрисдикційний порядок розгляду таких спорів. Дослідити питання підсудності розгляду судових справ щодо захисту прав інтелектуальної власності, а також, питання підсудності справ у сфері інтелектуальної власності в порядку окремого виду судочинства: цивільне судочинство; господарське судочинство; адміністративне судочинство. В межах підготовки даної теми здобувачам необхідно дослідити діяльність вищого Суду з питань інтелектуальної власності, його повноваження та особливості порядку розгляду справ щодо захисту прав інтелектуальної власності у такому суді; в процесі підготовки Теми 3 слід дослідити питання доказів та доказування у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності. Визначити види доказів у таких справах. Дослідити питання належності та допустимості доказів, достовірності та достатності доказів. Окреслити предмет доказування та встановити обов'язок доказування. Окрему увагу потрібно приділити питанням щодо особливостей доказування у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності по відношенні до різних об'єктів інтелектуальної власності, зокрема, щодо захисту авторських та суміжних прав; у справах щодо захисту прав на об'єкти промислової власності; засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту. В межах вивчення даної теми магістрантам необхідно проаналізувати матеріали судової практики, зокрема види доказів, які використовувалися сторонами в процесі судового розгляду справ, відповідність вимогам, які ставляться до доказів, що подаються та передбачені цивільним процесуальним законодавством України; в процесі підготовки Теми 4 магістрам необхідно визначити поняття, мету та види запобіжних заходів при розгляді спорів у сфері інтелектуальної власності. Особливості вжиття запобіжних заходів в господарському та цивільному судочинстві у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності. Підстави припинення запобіжних заходів у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності. Поняття, мета та види заходів забезпечення позову при розгляді спорів у сфері інтелектуальної власності. Особливості забезпечення позову в цивільному та господарському судочинстві у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності; в процесі підготовки Теми 5 магістрам необхідно окреслити особливості

адміністративного порядку захисту прав інтелектуальної власності. Вивчити питання системи органів держави, щодо захисту прав інтелектуальної власності та їх повноваження.

Практичні завдання:

1. Детермінізм формування національних законодавств у сфері захисту інтелектуальної власності.
2. Класицизм і прагматизм підходу до законодавства у сфері інтелектуальної власності щодо захисту останніх.
3. Дезінтеграційний підхід до регулювання права інтелектуальної власності, його сутність.
4. Дослідіть правові прецеденти, що мають місце в історії захисту права інтелектуальної власності.
5. Проаналізуйте можливість та необхідність захисту прав інтелектуальної власності в міжнародних судах.
6. Адаптація законодавства України у сфері права інтелектуальної власності до законодавства Європейського Союзу.
7. Дослідіть юрисдикційний та неюрисдикційний порядок розгляду справ у сфері інтелектуальної власності.
8. Дослідіть питання створення та особливостей діяльності Вищого Суду з питань інтелектуальної власності.
9. Зобразіть схематично підвідомчість та підсудність справ щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.
10. Дослідіть питання подачі доказів у справах в сфері прав інтелектуальної власності до судового розгляду справи.
11. Складіть заяву про долучення до матеріалів справи нових доказів, яку мають місце під час судового розгляду справи.
12. Особливості процесу доказування під час судового розгляду справ про порушення авторського права.
13. Складіть проект експертного висновку за результатами проведення судової експертизи з питання про те, чи може частина літературного письмового твору (в тому числі й оригінальна назва твору) використовуватися самостійно або чи є твір похідним. Проаналізуйте ухвалу апеляційного суду Запорізької області про скасування ухвали суду першої інстанції про забезпечення позову, режим доступу <http://reyestr.court.gov.ua/Review/36439042>. Висловіть свою думку щодо наявності чи відсутності підстав для постановлення ухвали про забезпечення позову. Що означає, що види забезпечення позову мають бути співмірними із заявленими позивачем вимогами? Проаналізуйте позицію, що висловлена судом у даній справі, щодо того, що співмірність, зокрема, полягає у тому, щоб засіб забезпечення відповідав предмету позову.
14. Проаналізуйте ст.ст.66, 67 ГПК України. Чи можливе постановлення ухвали про забезпечення позову в господарському судочинстві (у спорах про захист права інтелектуальної власності) до відкриття провадження по справі? Див. п.54 Постанови Пленуму Вищого господарського суду України від 17.10.2012 № 12 «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності», Постанову Пленуму Вищого господарського суду України від 26.12.2011 N 16 «Про деякі питання практики застосування заходів до забезпечення позову». Ознайомтесь зч.4 ст.151 ЦПК України. Визначте умови постановлення ухвали про забезпечення позову в цивільному судочинстві у спорах про захист права інтелектуальної власності до подання позову.
15. Порівняйте правову природу таких правових інститутів як «запобіжні заходи» (РозділV-1

ГПК України), «забезпечення доказів» (ст.ст.133-135 ЦПК України) і «забезпечення позову» (ст.ст.151-155 ЦПК України, ст.ст. 66-68 ГПК України). Визначте сферу застосування вказаних правових інститутів під час розгляду спорів щодо прав інтелектуальної власності.

16. Проаналізуйте положення статті 53 Закону України «Про авторське право та суміжні права». Порівняйте цю норму з положеннями щодо забезпеченням позову, що передбачені ЦПК. Чи є розбіжності між ст. 53 Закону України «Про авторське право та суміжні права» та відповідними статтями ЦПК щодо забезпеченням позову.

Задачі:

Задача 1.

Проаналізуйте таку правову ситуацію: Фірма "К" опублікувала з комерційною метою Державний стандарт якості оптичної апаратури. Кабінет Міністрів України вважає такий спосіб використання Держстандарту незаконним. Відповідь мотивуйте з посиланням на правові норми.

Задача 2.

Проаналізуйте таку правову ситуацію: Співавтори літературного твору при його написанні не визначилися стосовно розміру авторської винагороди для кожного з них. Після опублікування твору між ними виникла суперечка про розмір винагороди. Чи може видавництво вирішити цю суперечку. Відповідь мотивуйте з посиланням на правові норми.

Задача 3.

Ви автор літературного твору. Якими способами ви можете дозволити іншим особам використання вашого твору. Відповідь мотивуйте з посиланням на конкретні правові норми.

Задача 4.

Проаналізуйте таку правову ситуацію: За договором з видавництвом Савельєва І. підготувала окремий розділ до підручника "Правознавство". Після опублікування підручника Савельєва виявила, що в змісті підручника у назві розділу, який вона створила, поряд з її прізвищем було зазначено прізвище ще одного автора Москаленка В. Чи є правовою вказана ситуація? Відповідь мотивуйте з посиланням на правові норми.

Задача 5.

Проаналізуйте таку правову ситуацію: Видавництво "Ракурс" опублікувало фотоальбом "Мальовнича Україна", в якому використало без згоди фотохудожника К. 93 кольорових слайда. Чи є у вказаній ситуації склад правопорушення? Відповідь мотивуйте з посиланням на правові норми.

Задача 6.

Ви автор виробу прикладного мистецтва - набору дерев'яних ложок з розписами. Яким способом можуть використовуватися ваші творіння іншими особами. Чи є у вас можливість самому реалізувати свої майнові права. Відповідь мотивуйте з посиланням на правові норми.

Задача 7.

Проаналізуйте таку правову ситуацію: Український поет О., перебуваючи у відрядженні в Москві, в книжковому магазині побачив збірку своїх віршів російською мовою, опублікованих видавництвом "Парус". Згоди на переклад збірки російською мовою та на видання збірки він не надавав нікому. Чи є правовою вказана ситуація? Відповідь мотивуйте з посиланням на правові норми.

Задача 8.

Проаналізуйте таку правову ситуацію: На замовлення Будинку кіно кіностудія знімала фільм за сценарієм Ларіна О.М. При випуску фільму Ларін виявив, що його ім'я в титрах

фільму відсутнє. В кіностудії йому пояснили, що його ім'я було виключено із титрів за вимогою замовника. Чи відбулось порушення прав сценариста? Відповідь мотивуйте з посиланням на правові норми.

Задача 9.

19 червня 1999 г. колишній голова ПАТ “Пивзавод Іванівський” Т. і начальник виробничої лабораторії М. через ПАТ “Патентно-інноваційний центр” подали заявку на винахід – настойку солодку “Пикантна горобина на коньяку” і заявку на винахід “Слива на коньяку”, що були розроблені головним технологом ПАТ “Аромат” Ч. разом із К. і Т. Вказані рецептури були розроблені в ПАТ “Аромат” в 2007 г. і зареєстровані в Державному комітеті харчової промисловості України: “Пикантна горобина на коньяку” 3 грудня 2007 р., а “Слива на коньяку” 2 грудня 2007 р. Вони були виконані на основі замовлення ПАТ “Пивзавод Іванівський”. Розробниками в матеріалах був вказаний “Пивзавод Іванівський”, — відповідно до укладеного договору патентоволодільцем повинен бути замовник. Колишній голова ПАТ “Пивзавод Іванівський” виступав представником замовника розробок і підписував технологічні карти та рецептури як посадова особа. Заступник директора ТзОВ “Аспект” Т. здійснювала фінансування проведення робіт. Яке рішення повинен винести суд в разі звернення з позовом ?

Задача 10.

Продюсерський центр “Супер-нова” звернувся з позовами про захист авторських прав до ряду студій звукозапису та продавців аудіокасет із записами популярних шлягерів. У них вказувалось, що вказаними суб'єктами без дозволу позивача відтворюються та продаються копії створених у центрі записів. Внаслідок неякісного піратського перезапису порушується ділова репутація центру. В позовах вимагалось відшкодувати заподіяну шкоду в розмірі 300 000 гривнів солідарне, вилучити та знищити всю контрафактну продукцію, компенсувати заподіяну моральну шкоду та припинити діяльність відповідачів, Яке рішення повинен винести суд? Чи правомірні вимоги позивача?

Задача 11.

Краснова звернулася до видавництва “Юридична практика” з позовом, в якому просила стягнути з нього авторську винагороду та відшкодувати заподіяну моральну шкоду. В позові вона вказала, що у виданому CD-ROM дипломні, курсові роботи і реферати без її відома була вміщена написана нею дипломна робота. Як доказ вона представила дискету із записом своєї роботи. Як потім було встановлено, запис роботи на дискету був зроблений за рік до випуску у продаж згаданого диску. Витік інформації з її домашнього персонального комп'ютера виключався. Копію дискети із записом дипломної роботи на вимогу вищого навчального закладу, у якому вона навчалась, позивачка додала до матеріалів самої дипломної роботи. Як слід вирішити справу? Які факти мають значення для її вирішення?

Задача 12.

Проаналізуйте таку правову ситуацію: Скульптор В. передав Міністерству культури України скульптуру дівчини (рожевий мармур) на схов. Після смерті скульптора В. Мінкультури продало скульптуру в село Чернігівської області, не дивлячись на те, що дружина скульптора В. була жива. Чи є наявним правопорушення і якщо так, то чийх прав? Відповідь мотивуйте відповідно до чинного законодавства. (Мармур для скульптури скульптор купив за свої кошти).

Задача 13.

Проаналізуйте таку правову ситуацію: Творче об'єднання “Екран” здійснило постановку фільму-балету, в якому використало сюїту композитора Храмова. Позов спадкоємців

композитора Храмова про захист їх прав творче об'єднання не визнало на тій підставі, що сюїта вже звучала по радіо. Чи законними були дії творчого об'єднання? Відповідь мотивуйте з посиланням на правові норми.

Задача 14.

У торговця аудіокасетами на ринку представником агентства з колективного управління авторськими і суміжними правами було виявлено у продажу примірники не ліцензованих аудіокасет із записами популярних виконавців. Майнові права і інтереси ряду з них агентство представляло на підставі договору із продюсерами і національним Агентством з авторських і суміжних прав. Крім того, виявлено декілька касет з новими піснями Руслани, які ще не вийшли у продаж із 45 студії запису. Як пояснив продавець, цей запис він не продавав, а використовував лише для особистого користування. Зазначені копії зробив у цей день на випадок втрати “дорогого” для нього оригіналу запису. Дайте правову кваліфікацію наведеному. Обґрунтуйте позицію продавця, вкажіть, які юридичні факти входять у предмет доказування по цій справі.

Перелік рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
4. Господарський процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
5. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/4495-17>

Література

1. Бачун О. Досудова підготовка справ щодо захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності // Юридичний журнал. 2014. № 1 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=380>
2. Кодинець А. Н. Захист прав інтелектуальної власності в умовах впровадження судової реформи // Підприємництво, господарство і право. 2018. № 3 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/3/3.pdf>
3. Гумега О. Судовий захист прав інтелектуальної власності в Україні як один із принципів цивільного права. // Теорія і практики інтелектуальної власності. 2020. № 6 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.inprojournal.org/wp-content/uploads/2016/11/Gumega-216.pdf>
4. Захист прав інтелектуальної власності в судовому порядку: аналітичний звіт, підготовлений Комітетом з інтелектуальної власності Європейської Бізнес Асоціації. 2015 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.eba.com.ua/files/Lobbying/Judicial_Protection_IPR_Ukr_04_2008.pdf
5. Коротун О. М. Захист прав інтелектуальної власності: сучасний стан розвитку процесуального законодавства. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://pyuv.onua.edu.ua/index.php/pyuv/article/view/329>

6. Гумега О. Захист прав інтелектуальної власності в Україні: пошук шляхів удосконалення. // Теорія і практики інтелектуальної власності. 2019. № 4 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://ndiiv.org.ua/Files2/2014_6/15.pdf
7. Кириченко І. Вирішення судових спорів з питань інтелектуальної власності. Експертне дослідження. // Юридичний журнал. 2014. № 3 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=116>
8. Косенко С. Судовий порядок захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності. // Юридичний журнал. 2016. № 4 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2220>
9. Львов Ю.Б. Судовий захист прав інтелектуальної власності: сучасний стан та перспективи. // Право України. 2016. № 11 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://pravoua.com.ua/ua/store/pravoukr/pravo_ukr_11_16/Lvov_B_2016_11/
10. Світличний О. Охорона інтелектуальної власності у світлі судової реформи в Україні. Публічне право. 2017. № 4. С. 88–94.
11. Коваль М. Вищий суд з питань інтелектуальної власності: процес створення триває. Юридична газета. 02.07.2018. № 27–28 (629–630).
12. Остапчук В. Останні зміни в режимі захисту прав інтелектуальної власності // Юридичний журнал. 2014. № 10 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=1412>
13. Ніколаєнко А. Штучна підвідомчість в інтелектуальних спорах // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-avtorske-pravo/shtuchna-pidvidomchist-v-intelektualnih-sporah.html>
14. Худенко О. Проблеми судового розгляду справ щодо прав інтелектуальної власності до початку роботи Вищого суду з питань інтелектуальної власності // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://radako.com.ua/news/problemi-sudovogo-rozglyadu-sprav-shchodo-prav-intelektualnoyi-vlasnosti-do-pochatku-roboti>
15. Мудрицька К. О. Особливості вирішення спорів про порушення прав інтелектуальної власності на сайтах в мережі Інтернет. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право». Національний університет «Одеська юридична академія», Одеса, 2021.
16. Правове забезпечення сфери інтелектуальної власності в Україні в контексті Європейської інтеграції: Прохоров-Лукін Г., Кириченко І. Судова експертиза як невід'ємна складова ефективного захисту прав інтелектуальної власності // Юридичний журнал. 2018. № 2 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=1585>
17. Огляд практики Верховного Суду у спорах щодо захисту прав інтелектуальної власності (окремі питання). // [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/intel_vlasnist_27_05_2021.pdf
18. Жуков В. Забезпечення доказів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності // Українське Комерційне Право. 2021. № 1. с.141-149. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://konovalenko.zp.ua/wp-content/uploads/2010/12/jukov-2.pdf>
19. Захист прав інтелектуальної власності в судовому порядку: аналітичний звіт, підготовлений Комітетом з інтелектуальної власності Європейської Бізнес Асоціації. 2018 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.eba.com.ua/files/Lobbying/Judicial_Protection_IPR_Ukr_04_2008.pdf

20. Іванюта Н.В. Забезпечення позову в господарському судочинстві: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юридичних наук: спец. 12.00.04 «господарське право, господарсько-процесуальне право» / Н.В.Іванюта. Донецьк. 2012. 20с.
21. Тарасенко Л.Л. Докази і доказування у спорах щодо захисту авторських прав /Л.Л.Тарасенко // Адвокат. 2014. № 10. С.21-26. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://yurholding.com/news/78-dokazi-dokazuvannya-u-sporah-schodo-zahistu-avtorskihprav.html>
22. Фурса С., Цюра Т. Докази і доказування у цивільному процесі: Науково-практичний посібник (Серія: Процесуальні науки). К.: Видавець Фурса С.Я.; КНТ, 2019.
23. Беліков О. Забезпечення позову в цивільному судочинстві // Юридичний журнал. 2017. № 3 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2610>
24. Жуков В. Забезпечення доказів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності // Українське Комерційне Право. 2021. № 1. с.141-149. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://konovalenko.zp.ua/wp-content/uploads/2010/12/jukov-2.pdf>
25. Захист прав інтелектуальної власності в судовому порядку: аналітичний звіт, підготовлений Комітетом з інтелектуальної власності Європейської Бізнес Асоціації. 2018 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.eba.com.ua/files/Lobbying/Judicial_Protection_IPR_Ukr_04_2008.pdf
26. Іванюта Н.В. Забезпечення позову в господарському судочинстві: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юридичних наук: спец. 12.00.04 «господарське право, господарсько-процесуальне право» / Н.В.Іванюта. Донецьк. 2012. 20с.
27. Тарасенко Л.Л. Докази і доказування у спорах щодо захисту авторських прав /Л.Л.Тарасенко // Адвокат. 2014. № 10. С.21-26. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://yurholding.com/news/78-dokazi-dokazuvannya-u-sporah-schodo-zahistu-avtorskihprav.html>
28. Фурса С., Цюра Т. Докази і доказування у цивільному процесі: Науково-практичний посібник (Серія: Процесуальні науки). К.: Видавець Фурса С.Я.; КНТ, 2019.
29. Штефан О. Дещо до питання про заходи збереження доказів по справах, що виникають із спірних правовідносин у сфері інтелектуальної власності // Теорія і практика інтелектуальної власності .2016. № 4. С.3-10. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: ftp://ftp.s12.freehost.com.ua/2009_4/1.pdf

Завдання для контролю самостійної роботи магістрантів з Змістового модуля 2. Особливості захисту прав інтелектуальної власності щодо окремих видів спорів у сфері прав інтелектуальної власності. (Тема6, Тема7, Тема8, Тема9)

(40 год)

Методичні рекомендації: в процесі підготовки Теми 6 магістрам необхідно окреслити особливості захисту авторських та суміжних прав. Дослідити питання пов'язане з процедурою подачі позову щодо захисту авторських та суміжних прав, правильністю визначення предмету позовних вимог, підстав подання позову. З'ясувати питання пов'язане з формою позовної заяви та правильністю її оформлення відповідно до вимог чинного законодавства України. Здобувачам необхідно вивчити особливості досудового розгляду даної категорії справ. Визначити питання пов'язане із способами захисту авторських та суміжних прав, суб'єктним складом процесуальних правовідносин у таких справах. Особливу увагу звернути на судовому розгляді справ пов'язаних із захистом авторських та суміжних прав, а також, питання оскарження рішень судів у справах щодо захисту

авторських та суміжних прав та порядок такого оскарження; в процесі підготовки Теми 7 магістрантам необхідно знати умови надання правової охорони засобам індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг. Подання позову щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення. Форма і зміст позовної заяви. Предмет та підстави позову. Способи захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення. Види позовів у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення. Суб'єктний склад процесуальних правовідносин у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення. Підвідомчість та підсудність у цій категорії справ. Предмет доказування, засоби доказування у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення. Обов'язок доказування вимог та заперечень сторін. Особливості судового розгляду спорів щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення. Особливості оскарження рішень судів у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення; в процесі підготовки Теми 8 магістрам потрібно окреслити умови надання правової охорони об'єктам промислової власності (винахід, корисна модель, промисловий зразок). Дослідити порядок подання позову щодо захисту прав на об'єкти промислової власності, розкрити досудовий та судовий порядок розгляду зазначеної категорії справ. Окрім того, вивчити питання підвідомчості та підсудності у даній категорії справ. В сучасних умовах розвитку ринкової економіки дослідити особливості розгляду спорів щодо захисту прав інтелектуальної власності у відносинах економічної конкуренції. Магістрантам необхідно навчитися складати відповідні процесуальні документи у справ щодо захисту прав інтелектуальної власності на об'єкти права промислової власності; в процесі підготовки Теми 9 магістрантам потрібно окреслити умови надання правової охорони нетрадиційним об'єктам інтелектуальної власності. Дослідити порядок подання позову щодо захисту прав на відповідні об'єкти, визначити форму позову та його зміст. Окреслити предмет та підстави даних позовних вимог, а також, види позовів, які можуть бути у справах щодо захисту прав на нетрадиційні об'єкти промислової власності. Також, необхідно розкрити судовий порядок розгляду зазначеної категорії справ. Важливим є вивчення студентами питання щодо оскарження рішень судів у справах щодо захисту прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. З метою грамотного оформлення позовної заяви та підготовки доказів важливим є дослідження підвідомчості та підсудності у даній категорії справ, що, також, потрібно розглянути здобувачам.

Практичні завдання:

1. Складіть позовну заяву про визнання авторського договору недійсним.
2. Проаналізуйте судову практику щодо процесуальних особливостей захисту авторських та суміжних прав.
3. Назвіть форми порушення авторських прав та визначте їх зміст.
4. Складіть позовну заяву про визнання співавторства музичного твору.
5. Проаналізуйте порядок реєстрації права інтелектуальної власності на комерційне найменування.
6. Складіть проект рішення про визнання Свідоцтва за торговельну марку недійсним.
7. Проаналізуйте предмет доказування у справах про захист прав на знаки для товарів і

послуг. Визначте засоби доказування у цій категорії справ. Назвіть випадки, коли висновок експерта є визначальним засобом доказування.

8. Патентування винаходів, корисних моделей, промислових зразків за кордоном.

9. Розкрийте зміст питання оформлення прав на об'єкти промислової власності.

10. Складіть позовну заяву про визнання патенту недійсним.

11. Проаналізуйте підстави визнання недійсним Патенту на селекційне досягнення (сорт рослин). Визначте предмет та підставу позову в цій категорії справ. Які особливості доказування в цих справах?

12. Проаналізуйте предмет доказування у справах про захист прав на раціоналізаторську пропозицію. Визначте засоби доказування у цій категорії справ. Назвіть випадки, коли електронні докази є визначальними засобами доказування і наведіть їх приклади.

Задачі:

Задача 1.

Проаналізуйте таку правову ситуацію: Більшість бібліотек м. Києва допускають репрографічне відтворення примірників творів за запитаннями фізичних осіб з комерційною метою. Чи законною є їх діяльність? Відповідь мотивуйте, посилаючись на правову норму.

Задача 2.

Видавництво "Дніпро" має намір опублікувати збірку творів В.Некрасова, померлого 25 років тому за кордоном. З ким видавництво має підписати договір на опублікування творів В.Некрасова та на яких умовах. Відповідь мотивуйте відповідно до чинного законодавства.

Задача 3.

Проаналізуйте таку правову ситуацію: Авторам медичного довідника з фармакології стало відомо, що їх довідник репрографічно відтворюється Харківським медичним інститутом без їх згоди і реалізується студентам за плату. Чи у діях інституту є склад правопорушення або злочину? Відповідь мотивуйте з посиланням на чинне законодавство.

Задача 4.

Видавництво "Мистецтво", маючи намір видати збірник "Народні артисти", використало статті різних авторів, що публікувалися в періодичній пресі. Чи має видавництво укласти договори із цими авторами і на яких умовах. Відповідь мотивуйте, посилаючись на правові норми.

Задача 5.

Видавництво підписано з авторами Данилкіним Б.В., Воронцем І.Г. та Тусмановим Р.К. договори про видання написаного ними підручника. У випущеному підручнику імена авторів вказані не бути. У відповідь на претензії авторів, видавництво відповіло, що згідно з умовами договору, не брало на себе зобов'язання вказувати їх імена. Чи правомірна дана ситуація?

Задача 6.

Фотограф Сергій Степаненко у одному з підземних переходів м. Харкова помітив рекламу "Ломбард ЗАТ "Грантполіс і компанія". Рекламний плакат містив фотографію нічного м. Харків, подібну до фото зробленого Степаненком, Замовником реклами значився "Ломбард ЗАТ Грантполіс і компанія", виконавець – невідомий. Чи правомірна така ситуація? Хто повинен понести відповідальність?

Задача 7.

Громадянин Іванов, який проживає в місті Київ, захопившись вивченням традицій чаювання і сортів чаю, розробив свою суміш чайного напою. Вирішивши продати рецепт свого чаю українській компанії ПАТ «Чайкофепром», він побажав, щоб даний чай продавався під товарним знаком, зареєстрованим на його ім'я. З цією метою він вирішив подати заявку до Українського інституту промислової власності про реєстрацію на своє ім'я словесного товарного знака, що складається зі словосполучення «Біт Бен» (великими літерами), під яким дрібним шрифтом вказується: «Лондон-Київ». Таке рішення пояснювалося тим, що при розробці свого рецепта чаю він використовував книги англійських авторів за рецептурою чаїв. Фоном для зазначеного товарного знака Іванов вирішив заявити поєднання прапорів України і Великобританії. Чи зареєструє Українського інституту промислової власності такий товарний знак? Відповідь обґрунтуйте.

Задача 8.

ПАТ «Техніка» вирішило розпочати виробництво нового кавника, що забезпечує досить тривалий час високу температуру звареної кави. З цією метою товариство подало заяву на реєстрацію товарного знака «Термос LUX». Укрпатент відмовив в реєстрації товарного знака у зв'язку з тим, що Укрпатентом вже зареєстрований товарний знак «Термос VI P» по класу, з яким заявляється товарний знак був схожий до ступеня змішування. Не погодившись з рішенням Роспатенту, товариство звернулося до арбітражного суду. Яке рішення має винести суд?

Задача 9.

ТОВ «Національна компанія харчової торгівлі» розробило проект створення мережі кафе швидкого харчування (фаст фуд). З цією метою нею був зареєстрований словесний товарний знак «Їсти подано». Дізнавшись про це, письменник Сидоров звернувся до суду з позовом про оскарження реєстрації такого товарного знака, оскільки він повністю відтворює назву його комедійної п'єси «Їсти подано», видану рік тому тиражем 10 тис. примірників видавництвом «Книжковий бум». П'єса була поставлена одним з київських театрів і користувалася великим успіхом у публіки. В ході розгляду спору Сидоров заявив, що готовий видати дозвіл на використання назви своєї п'єси за 1 млн. дол. США. Як вирішити спір?

Задача 10.

Група громадян-споживачів звернулася до суду з заявою про визнання недійсною реєстрації знака обслуговування «Велика подорож» відносно туристичних послуг. На думку заявників, спірний знак носить описовий характер (вказує на вид послуг, що надаються) і не здатний індивідуалізувати діяльність конкретного туроператора. Володар свідоцтва на знак обслуговування (правовласник) представив наступні заперечення. По-перше, акт державної реєстрації знака обслуговування за своєю юридичною природою є ненормативним актом державного органу і може бути оскаржений тільки зацікавленими особами. По-друге, вираз «велика подорож» має оригінальну семантику і може сприйматися не тільки як «тривале або навколосвітню подорож», а й, наприклад, як «престижна подорож для віп-персон», що доводить не лише описовість, а «фантазійність» знака обслуговування. Правовласник представив суду результати соціологічних опитувань, згідно з якими до моменту реєстрації знака у визначеній категорії споживачів вираз «велику подорож» асоціювалось з послугами

конкретного туристичного агентства. Вирішить справу.

Задача 11.

Виробник (ПАТ) мінеральних вод “Кришталеве дзеркало” видобуває та розливає мінеральну воду, яка надходить до торговельної мережі. ПАТ має відповідні документи на видобуток, зареєстровану торговельну марку “Кришталеве дзеркало”, що збігається з назвою географічного місця, де знаходиться скважина. Проте з технічних причин виробник не може повністю відкачувати необхідну кількість мінеральної води. Тому кілька ТОВ у встановленому законодавством порядку отримали дозвіл на довідкачування мінеральної води із скважини і почали її продавати, а на пляшках вказували назву “Кришталеве дзеркало” (за місцем видобутку). Чи порушують своїми діями ТОВ права ПАТ? Яким чином повинні бути врегульовані відносини між ПАТ та ТОВ?

Задача 12.

В інтересах групи грузинських підприємців Антимонопольна служба Грузії звернулась до Антимонопольного комітету України із заявою, в якій вказала, що підприємці Грузії мають право на використання назви місця походження товару «Боржомі» при виробництві і реалізації мінеральної води із назвою «Боржомі».

Проведеними перевірками було встановлено, що декілька підприємств України без дозволу власника ліцензії чи уповноважених ними осіб для маркування своєї продукції – штучної мінеральної води – використовували на етикетках назву «Боржомі». Ці підприємства тут же давали порівняльні характеристики виробленої ними води і води із водами з Боржомських джерел.

Як слід кваліфікувати дану ситуацію? Чи є порушення у діях українських виробників штучної мінеральної води? Яке і хто повинен винести рішення по даному випадку.

Задача 13.

В територіальне відділення Антимонопольного комітету України надійшла заява від ТОВ «Айсберг» про неправомірне використання його фірмової назви приватним підприємством «Айсберг» (ПП «Айсберг»). Як було встановлено, ТОВ «Айсберг» отримало свою назву в момент його державної реєстрації як суб'єкта підприємництва 30 грудня 2004 року і спеціалізується на роздрібній торгівлі продовольчими товарами дитячого асортименту. ПП «Айсберг» зареєстроване як суб'єкт підприємництва 27 січня 2007 року і спеціалізується на комісійній торгівлі непродовольчими товарами дитячого асортименту. Його власник до реєстрації був працівником ТОВ «Айсберг» і при реєстрації добре знав про існування однойменного підприємства та його спеціалізацію. Як слід кваліфікувати дану ситуацію? Чи є порушення в діях власника ПП «Айсберг»? Яке і хто повинен винести рішення в даній справі?

Задача 14.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Ніка» звернулось до господарського суду з позовом до Державного департаменту інтелектуальної власності, третя особа — Товариство з обмеженою відповідальністю «Обрій», про визнання свідоцтва України № 004 на знак для товарів і послуг недійсним повністю. 01.03.1998 р. позивач подав заявку № 0022 на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг «марка». 01.07.1998 р. ТОВ «Обрій» подало заявку № 0033 на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг «Марка». 01.12.1999 р. знак позивача за заявкою № 0022 було зареєстровано і видано свідоцтво України № 145. Рішенням господарського суду від 01.10.2000 р. свідоцтво України № 145 на знак «Марка» з

пріоритетом від 01.031998, власником якого є позивач, визнано недійсним повністю. Постановою апеляційного господарського суду від 01.02.2001 р. рішення господарського суду залишено без змін. Згідно з прийнятим рішенням відповідач вніс до Держреєстру відомості щодо визнання недійсним повністю свідоцтва № 145, про що здійснив відповідну публікацію. Постановою Вищого господарського суду України від 01.02.2002 р. ухвалу апеляційного господарського суду і рішення господарського суду скасовано, позов про визнання недійсним повністю свідоцтва України № 145 залишено без задоволення. Розв'яжіть спір.

Задача 15.

У заяві на одержання патенту брали участь два заявники, патент одержали, і один із власників патенту бажає продати свою частину. На що потрібно звернути увагу при складанні договору про передачу права власності на патент, і які спірні моменти можуть виникнути в майбутньому? Як захистити свої права на патент, щоб автори винаходу не могли нібито створити плагіат тільки з іншою надуманою відмінністю?

Задача 16.

Двоє співробітників заводу побутових приладів – інженер технолог і майстер – розробили і застосували на виробництві обладнання для виготовлення ножиць. Протягом п'яти місяців застосування цього обладнання було виявлено його високу ефективність. Автори розробки запропонували запатентувати розробку як винахід, але, не одержавши відповіді протягом двох місяців, подали заявку від свого імені. При цьому з метою прискорення придбання виключних прав на створене ними обладнання вони вирішили запатентувати його не як винахід, а як корисну модель. Патентне відомство відмовило у видачі патенту на корисну модель. Розв'яжіть спір.

Задача 17.

ТОВ "Тріумф" звернулось в господарський суд з позовом до ПП "Орбіта" про припинення неправомірного використання винаходу та відшкодування завданих збитків. В процесі розгляду справи з'ясувалось, що формула винаходу, на який ТОВ одержало патент, складається з 1 незалежного і 3 залежних пунктів. ПП використало всі ознаки, вказані в незалежному пункті формули винаходу, і деякі ознаки, вказані в залежних пунктах. Чи мало місце порушення прав ТОВ на запатентований ним винахід?

Задача 18.

Видавництво "Центрінформ" випустило серію брошур з тостами і піснями від Олексія Балдакова, куди без згоди авторів та їх схему реалізації способу регулювання процесу ректифікації, в тому числі нові додаткові вузли, що і підтвердив експерт. При цьому в заявці, що підписав Леопенко, Трухін вказаний як співавтор. Останній, заперечуючи позов, вказав, що позивач став оспорювати його авторство після того, як ним була висловлена негативна оцінка дисертаційного дослідження позивача. Які обставини повинен в'яснити суд і яке необхідно прийняти рішення? Хто вважається співавтором винаходу і як це відображається в заявочних документах? Які права співавторів винаходу? Як здійснюється користування патентом, що належить декільком співволодільцям?

Завдання:

Завдання 1

Випишіть спеціальні способи захисту прав інтелектуальної власності, передбачені Цивільним кодексом України, Законами України «Про авторське право та суміжні права», «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», «Про охорону прав на промислові

зразки», «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», «Про охорону прав на зазначення походження товарів», порівняйте їх. Чи можливе поєднання загальних та спеціальних способів захисту прав інтелектуальної власності в позовній заяві?

Завдання 2

Визначте, які спори у сфері інтелектуальної власності повинні розглядатися в порядку цивільного, господарського та адміністративного судочинства?

Проаналізуйте Постанову Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 01.03.2013 № 3 «Про деякі питання юрисдикції загальних судів та визначення підсудності цивільних справ» (п.5), Постанову Пленуму Вищого адміністративного суду України «Про окремі питання юрисдикції адміністративних судів» від 20 травня 2013 року № 8 (п.2-4), Постанову Пленуму Вищого господарського суду від 17.10.2012 р. № 12 «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності» (п. 1.3).

Завдання 3

Визначте подібності та відмінності щодо визначення правил підсудності судових справ щодо захисту прав інтелектуальної власності в різних видах судочинства. Висловіть пропозиції щодо вдосконалення правового регулювання вказаних відносин.

Завдання 4

Знайдіть та проаналізуйте по два судових рішення (підвідомчість та підсудність цих справ) щодо захисту прав інтелектуальної власності, що прийняті в порядку цивільного, господарського та адміністративного судочинства.

Завдання 5

Проаналізуйте особливості призначення та проведення експертизи у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності. Знайдіть відповідні позиції та роз'яснення Верховного Суду України, Вищого господарського суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних та кримінальних справ.

Завдання 6

Знайдіть та проаналізуйте судові рішення у справах щодо захисту авторських прав, щодо захисту суміжних прав, щодо захисту права промислової власності, щодо захисту прав на торговельну марку, комерційне найменування, права на зазначення місця походження товару, в яких висновок експерта був засобом доказування.

Завдання 7

Знайдіть та проаналізуйте судові рішення у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності, в яких суд при ухваленні рішення не взяв до уваги висновок експерта.

Завдання 8

Визначте та проаналізуйте, які засоби доказування, крім висновку експерта, використовуються сторонами у судових справах щодо захисту прав інтелектуальної власності.

Завдання 9

Проаналізуйте ухвалу апеляційного суду Запорізької області від 30 грудня 2013 року про скасування ухвали суду першої інстанції про забезпечення позову, режим доступу <http://reyestr.court.gov.ua/Review/36439042> . Висловіть свою думку щодо наявності чи відсутності підстав для постановлення ухвали про забезпечення позову.

Що означає, що види забезпечення позову мають бути співмірними із заявленими позивачем вимогами? Проаналізуйте позицію, що висловлена судом у даній справі, щодо

того, що співмірність, зокрема, полягає у тому, щоб засіб забезпечення відповідав предмету позову.

Завдання 10

Проаналізуйте ст.ст.66, 67 ГПК України. Чи можливе постановлення ухвали про забезпечення позову в господарському судочинстві (у спорах про захист права інтелектуальної власності) до відкриття провадження по справі? Див. п.54 Постанови Пленуму Вишого господарського суду України від 17.10.2012 № 12 «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності», Постанову Пленуму Вишого господарського суду України від 26.12.2011 N 16 «Про деякі питання практики застосування заходів до забезпечення позову».

Ознайомтесь зч.4 ст.151 ЦПК України. Визначте умови постановлення ухвали про забезпечення позову в цивільному судочинстві у спорах про захист права інтелектуальної власності до подання позову.

Завдання 11

Порівняйте правову природу таких правових інститутів як «запобіжні заходи» (Розділ V-1 ГПК України), «забезпечення доказів» (ст.ст.133-135 ЦПК України) і «забезпечення позову» (ст.ст.151-155 ЦПК України, ст.ст. 66-68 ГПК України). Визначте сферу застосування вказаних правових інститутів під час розгляду спорів щодо прав інтелектуальної власності.

Завдання 12

Проаналізуйте положення статті 53 Закону України «Про авторське право та суміжні права». Порівняйте цю норму з положеннями щодо забезпечення позову, що передбачені ЦПК. Чи є розбіжності між ст. 53 Закону України «Про авторське право та суміжні права» та відповідними статтями ЦПК щодо забезпечення позову.

Завдання 13

Проаналізуйте поняття контрафактності примірників творів та/або відеограм, фонограм, що наведено у статті 1 Закону України "Про авторське право і суміжні права". Назвіть випадки контрафакції та способи захисту порушених таким чином авторських прав. Які особливості доказування у таких справах?

Завдання 14

Визначте способи захисту прав на знаки для товарів і послуг. Проаналізуйте ст.ст.16, 18-21 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг». Які способи захисту прав на знаки для товарів і послуг можна поєднати в позові?

Завдання 15

Проаналізуйте предмет доказування у справах про захист прав на знаки для товарів і послуг. Визначте засоби доказування у цій категорії справ. Назвіть випадки, коли висновок експерта є визначальним засобом доказування.

Завдання 16

Охарактеризуйте підстави визнання недійсним патенту (декларативного патенту) на винахід, корисну модель. Проаналізуйте ст.33 Закону України «Про охорону прав на винаходи та корисні моделі». Визначте особливості доказування в цій категорії справ та суб'єктний склад учасників процесу.

Завдання 17

Проаналізуйте ст.35 Закону України «Про охорону прав на винаходи та корисні моделі». Визначте суб'єктний склад та предмет доказування судових спорів про: авторство на винахід (корисну модель); встановлення факту використання винаходу (корисної моделі);

встановлення власника патенту; порушення прав власника патенту; укладання та виконання ліцензійних договорів; право попереднього користування; компенсації.

Завдання 18

Проаналізуйте порядок і підстави оскарження рішення Установи за заявкою. Ознайомтесь з ст.24 Закону України «Про охорону прав на винаходи та корисні моделі». Який порядок розгляду скарги Апеляційною палатою? Який порядок оскарження рішення Апеляційної палати?

Завдання 19

Проаналізуйте і порівняйте ст.5 Закону України "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг" і ст.4 Закону України "Про захист від недобросовісної конкуренції" щодо визначення дати, з якої власникові знака для товарів і послуг надається право на захист від його неправомірного використання. Визначте докази неправомірного використання знака, а також підвідомчість та підсудність справи.

Перелік рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
4. Господарський процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

Література

1. Коноваленко В. Компенсація за порушення авторського права і суміжних прав. Чи є світло в кінці тунелю? // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-avtorske-pravo/kompensaciya-za-porushennya-avtorskogo-prava-i-sumizhnih-prav-chi-e-svitlo-v-kinci-tunelyu.html>
2. Гандзюк Ю., Власов М. Особливості авторського збору (відрахувань) з виробників та імпортерів обладнання і матеріальних носіїв: європейський досвід // Інтелектуальна власність. 2014. № 12.
3. Калениченко П. А. Проблеми охорони авторського і суміжних прав у мережі інтернет // Часопис Київського університету права. Київ. 2019. № 2. С.192-199.
4. Кетрарь А.А. Правові проблеми захисту авторських та суміжних прав від піратства в мережі інтернет // Часопис цивілістики. Одеса. 2014. Випуск 14. С.141-145.
5. Люка А. Уніфікація режиму охорони авторського права і суміжних прав у рамках Європейського Союзу / А. Люка // Авторське право і суміжні права. Європейський досвід. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2021. С. 6-15.
6. Петренко П. Роль суду ЄС у правовому регулюванні захисту авторського права і суміжних прав у європейському союзі. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
<http://www.spilnota.org.ua/ua/article/id-1112/>
7. Рудник Т.В. Відповідальність за порушення авторського права // Часопис Київського університету права. Київ. 2020. № 2. С.248-251.

8. Сенік С.В., Лемик Р.Я. Цивільне процесуальне право: навч.посібник / С.В.Сенік, Р.Я.Лемик. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 424 с.
9. Владимірова Н. Судова практика в справах про визнання свідоцтва на знак для товарів і послуг недійсним як спосіб захисту прав на торговельну марку // Інтелектуальна власність. 2014. № 1.
10. Захист прав інтелектуальної власності в судовому порядку: аналітичний звіт, підготовлений Комітетом з інтелектуальної власності Європейської Бізнес Асоціації. 2018. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.eba.com.ua/files/Lobbying/Judicial_Protection_IPR_Ukr_04_2008.pdf
11. Марушева О. Форми захисту прав на торговельну марку // Влада. Людина. Закон. 2016. № 2(113). С.51-54. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://vlz.in.ua/uploads/File/pdf/St/2013-s/2013-2s/Maruheva.pdf>
12. Прудкий О. Захист прав на використання торговельних марок в інтернеті: судова практика // ЮРИСТ&ЗАКОН. 2014. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.lcfgroup.com.ua/news/publications/1675/>
13. Романадзе Л.Д. Захист прав на торговельні марки у міжнародному приватному праві: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Л.Д. Романадзе ; Одес. нац. юрид. акад. О., 2018. 18 с.
14. Кодинець А. Н. Захист прав інтелектуальної власності в умовах впровадження судової реформи // Підприємництво, господарство і право. 2018. № 3 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/3/3.pdf>
15. Гуля С.Л., Охромєєв Ю.Г. Проблемні питання під час проведення судової експертизи зі встановлення новизни корисної моделі // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://intellect.org.ua/sites/default/files/ohromeev_gulyastattya_se_pri_vstanovlenni_novizni_korisnoyi_modeli.pdf
16. Давид Л.Л. Проблеми вдосконалення судового захисту суб'єктивних цивільних прав на промисловий зразок // Порівняльно-аналітичне право. 2013. № 3-1. С.120-122 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.pap.in.ua/3-1_2013/3/Davyd%20L.L..pdf
17. Коваль А. Деякі особливості судових справ про визнання недійсними патентів на промислові зразки. // Юридичний журнал. 2016. № 9 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2402>
18. Тарасенко Л.Л. Вирішення спорів щодо порушення патентних прав // Л.Л.Тарасенко. / Часопис Київського університету права. 2016. № 2 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://kul.kiev.ua/doc/CHAS16_2.pdf
19. Кодинець А. Н. Захист прав інтелектуальної власності в умовах впровадження судової реформи // Підприємництво, господарство і право. 2018. № 3 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/3/3.pdf>
20. Бочарова Н. Права інтелектуальної власності ЄС. Гармонізація з національним законодавством // Віче. 2015. № 13 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/278/>
21. Тарасенко Л.Л. Вирішення спорів щодо порушення патентних прав // Л.Л.Тарасенко. / Часопис Київського університету права. 2016. № 2 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://kul.kiev.ua/doc/CHAS16_2.pdf
22. Захист прав інтелектуальної власності в судовому порядку: аналітичний звіт, підготовлений Комітетом з інтелектуальної власності Європейської Бізнес Асоціації. 2015

- // [Електронний ресурс]. Режим доступу:
http://www.eba.com.ua/files/Lobbying/Judicial_Protection_IPR_Ukr_04_2008.pdf
23. Іванюта Н.В. Захист та гарантії прав відповідача в процесі реалізації забезпечення позову в господарському судочинстві // Часопис Київського університету права. 2020. № 3. С.188-191 // [Електронний ресурс]. Режим доступу:
http://kul.kiev.ua/images/chasop/2010_3/188.pdf
24. Кириченко І. Вирішення судових спорів з питань інтелектуальної власності. Експертне дослідження // Юридичний журнал. 2014. № 3. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
<http://www.justinian.com.ua/article.php?id=116>
25. Косенко С. Судовий порядок захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності // Юридичний журнал. 2016. № 4 // [Електронний ресурс]. Режим доступу:
<http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2220>

Для нотаток

